Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 9. septembra 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločná politika v oblasti azylu a doplnkovej ochrany – Smernica 2011/95/EÚ – Článok 2 písm. j) tretia zarážka – Pojem ‚rodinný príslušník' – Plnoletá osoba žiadajúca o medzinárodnú ochranu z dôvodu svojho rodinného vzťahu s maloletým, ktorému už bola priznaná doplnková ochrana – Rozhodný dátum na posúdenie postavenia ‚maloletého'"

Vo veci C-768/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko) z 15. augusta 2019 a doručený Súdnemu dvoru 18. októbra 2019, ktorý súvisí s konaním:

Bundesrepublik Deutschland

proti

SE,

za účasti:

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka tretej komory A. Prechal, sudcovia N. Wahl, F. Biltgen, L. S. Rossi (spravodajkyňa) a J. Passer,

generálny advokát: G. Hogan,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Bundesrepublik Deutschland, v zastúpení: A. Schumacher, splnomocnená zástupkyňa,

– nemecká vláda, v zastúpení: J. Möller a R. Kanitz, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

– maďarská vláda, v zastúpení: K. Szíjjártó a M. Z. Fehér, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: A. Azéma, M. Condou-Durande, K. Kaiser a C. Ladenburger, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 25. marca 2021,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 písm. j) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 337, 2011, s. 9).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi SE, afganským štátnym príslušníkom, a Bundesrepublik Deutschland vo veci zamietnutia zo strany Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Spolkový úrad pre migráciu a utečencov, Nemecko) priznať SE postavenie utečenca alebo doplnkovú ochranu z dôvodu zlúčenia rodiny s jeho synom.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2011/95

3 Odôvodnenia 12, 16, 18, 19 a 38 smernice 2011/95 stanovujú:

„(12) Hlavným cieľom tejto smernice je na jednej strane zaistiť, aby členské štáty uplatňovali spoločné kritériá pre identifikáciu osôb, ktoré skutočne potrebujú medzinárodnú ochranu, a na druhej strane zaistiť, aby bola k dispozícii minimálna úroveň výhod pre tieto osoby vo všetkých členských štátoch.

…

(16) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznávané najmä Chartou základných práv Európskej únie. Táto smernica sa snaží predovšetkým o zaistenie plného rešpektovania ľudskej dôstojnosti a práva na azyl žiadateľov o azyl a ich sprevádzajúcich rodinných príslušníkov, ako aj o podporu uplatňovania článkov 1, 7, 11, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 34 a 35 uvedenej charty a mala by sa preto vykonávať primerane.

…

(18) Pri vykonávaní tejto smernice by členské štáty mali zohľadňovať hlavne ‚najlepší záujem dieťaťa' v súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa… [, uzavretom v New Yorku 20. novembra 1989 (*Zbierka zmlúv Spojených národov*, zv. 1577, s. 3)]. Pri posudzovaní najlepších záujmov dieťaťa by členské štáty mali riadne zohľadňovať najmä zásadu celistvosti rodiny, prospechu a sociálneho rozvoja maloletej osoby, hľadiská ochrany a bezpečnosti a názory maloletej osoby v súlade s jej vekom a zrelosťou.

(19) Je potrebné rozšíriť pojem rodinných príslušníkov a zohľadniť rozličné osobitné okolnosti týkajúce sa závislého postavenia a osobitnú pozornosť treba venovať najlepšiemu záujmu dieťaťa.

…

(38) Pri rozhodovaní o nárokoch na dávky podľa tejto smernice by členské štáty mali náležite brať do úvahy najlepší záujem dieťaťa, ako aj konkrétne okolnosti závislosti od osoby s postavením medzinárodnej ochrany týkajúcej sa blízkych príbuzných, ktorí sú už v členskom štáte a ktorí nie sú rodinnými príslušníkmi uvedenej osoby. …"

4 Článok 2 tejto smernice, nazvaný „Vymedzenia pojmov", stanovuje:

„Na účely tejto smernice platia tieto vymedzenia pojmov:

…

j) ‚rodinní príslušníci' sú, pokiaľ už rodina existovala v krajine pôvodu, títo rodinní príslušníci osoby s postavením medzinárodnej ochrany, ktorí sú prítomní v tom istom členskom štáte, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu:

…

– otec, matka alebo iný dospelý, ktorý je zodpovedný za osobu s postavením medzinárodnej ochrany zo zákona alebo podľa vnútroštátnych postupov dotknutého členského štátu, ak je táto osoba maloletá a nezosobášená;

k) ‚maloletý' je osoba mladšia ako 18 rokov, ktorá je štátnym príslušníkom tretej krajiny, alebo osoba bez štátnej príslušnosti;

…"

5 Článok 3 uvedenej smernice, nazvaný „Výhodnejšie normy", uvádza:

„Členské štáty môžu zaviesť alebo zachovávať výhodnejšie normy pre určovanie, kto je oprávnený ako utečenec alebo ako osoba oprávnená na doplnkovú ochranu, a pre určenie obsahu medzinárodnej ochrany, pokiaľ sú tieto normy zlučiteľné s touto smernicou."

6 Podľa ustanovení článku 20 ods. 2 a 5 tej istej smernice:

„2. Táto kapitola sa uplatňuje na utečencov, ako aj na osoby oprávnené na doplnkovú ochranu, pokiaľ sa neuviedlo inak.

…

5. Pri vykonávaní ustanovení tejto kapitoly, ktorá zahŕňa maloleté osoby, sa zohľadňuje [členské štáty zohľadňujú – *neoficiálny preklad*] predovšetkým najlepší záujem dieťaťa.“

7 Článok 23 smernice 2011/95, nazvaný „Zachovanie celistvosti rodiny“, stanovuje:

„1. Členské štáty zaistia, aby sa zachovala celistvosť rodiny.

2. Členské štáty zaistia, aby rodinní príslušníci osoby s postavením medzinárodnej ochrany, ktorí nie sú jednotlivo oprávnení na takúto ochranu, boli oprávnení požadovať výhody uvedené v článkoch 24 až 35 v súlade s vnútroštátnymi postupmi, pokiaľ je to zlučiteľné s ich osobným právnym postavením rodinného príslušníka.

3. Odseky 1 a 2 nie sú uplatniteľné v prípade, keď rodinný príslušník je alebo by bol vylúčený z medzinárodnej ochrany podľa kapitol III a V.

…“

8 Článok 24 ods. 2 tejto smernice znie:

„Hneď ako je to možné po udelení medzinárodnej ochrany, členské štáty vydajú osobám s postavením doplnkovej ochrany a ich rodinným príslušníkom obnoviteľné povolenie na pobyt, ktoré musí byť platné najmenej jeden rok, a v prípade obnovenia najmenej na dva roky, pokiaľ to závažné dôvody vnútornej bezpečnosti alebo verejného poriadku nevyžadujú inak.“

Smernica 2013/32/EÚ

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 60) v článku 6, nazvanom „Prístup ku konaniu“, stanovuje:

„1. Ak osoba podá žiadosť o medzinárodnú ochranu orgánu, ktorý je podľa vnútroštátneho práva príslušný pre registrovanie takýchto žiadostí, registrácia sa uskutoční najneskôr do troch pracovných dní od podania žiadosti.

Ak sa žiadosť o medzinárodnú ochranu podá iným orgánom, ktorým by takéto žiadosti mohli byť adresované, ale ktoré podľa vnútroštátneho práva nie sú príslušné pre ich registráciu, členské štáty zabezpečia, aby sa registrácia uskutočnila najneskôr do šiestich pracovných dní od podania žiadosti.

Členské štáty zabezpečia, aby tieto iné orgány, ktorým by žiadosti o medzinárodnú ochranu mohli byť adresované, napríklad polícia, pohraničná stráž, imigračné úrady a pracovníci zariadení určených na zaistenie, mali príslušné informácie a aby ich pracovníci absolvovali odbornú prípravu na potrebnej úrovni primeranej ich úlohám a povinnostiam a dostali pokyny informovať žiadateľov o tom, kde a ako možno podať [predložiť – *neoficiálny preklad*] žiadosť o medzinárodnú ochranu.

2. Členské štáty zabezpečia, aby osoba, ktorá požiadala o medzinárodnú ochranu, mala skutočnú možnosť podať [predložiť – *neoficiálny preklad*] žiadosť čo najskôr. Ak žiadateľ nepodá [nepredloží – *neoficiálny preklad*] svoju žiadosť, členské štáty môžu zodpovedajúcim spôsobom uplatniť článok 28.

3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, členské štáty môžu požadovať, aby sa žiadosti o medzinárodnú ochranu podávali [predkladali – *neoficiálny preklad*] osobne a/alebo na určenom mieste.

4. Bez ohľadu na odsek 3, žiadosť o medzinárodnú ochranu sa považuje za podanú [predloženú – *neoficiálny preklad*] predložením tlačiva žiadateľom, alebo, ak tak vyžaduje vnútroštátne právo, okamihom, keď príslušné orgány dotknutého členského štátu dostanú úradnú správu.

…“

Nemecké právo

9 Smernica 2011/95 bola do nemeckého práva prebratá prostredníctvom Asylgesetz (zákon o azyle, BGBl. 2008 I, s. 1798) (ďalej len „AsylG“).

10 AsylG rozlišuje medzi neformálnou žiadosťou o azyl (§ 13 ods. 1 AsylG) a formálnymi žiadosťami o azyl (§ 14 ods. 1 AsylG).

11 V § 13 ods. 1 AsylG sa uvádza:

„Žiadosť o azyl sa považuje za podanú, ak je z vôle štátneho príslušníka tretej krajiny vyjadrenej písomne, ústne alebo iným spôsobom možné odvodiť, že na spolkovom území hľadá ochranu pred politickým prenasledovaním alebo že žiada o ochranu pred vyhostením alebo iným vrátením do štátu, v ktorom mu hrozí prenasledovanie v zmysle § 3 ods. 1 alebo vážne bezprávie v zmysle § 4 ods. 1“

12 § 14 ods. 1 AsylG stanovuje:

„Žiadosť o azyl sa predkladá na pobočke Spolkového úradu pre migráciu a utečencov, ktorá je priradená k prijímaciemu zariadeniu príslušnému na prijatie príslušníkov tretej krajiny.“

13 § 26 AsylG stanovuje:

„…

2. Maloleté dieťa štátneho príslušníka tretej krajiny s právom na azyl, ktoré je v čase podania žiadosti o azyl maloleté a nezosobášené, sa na žiadosť uzná za osobu s právom na azyl, ak uznanie štátneho príslušníka tretej krajiny za osobu s právom na azyl je právoplatné a toto uznanie sa nezruší alebo nevezme späť.

3. Rodičia maloletej nezosobášenej osoby s právom na azyl alebo inej dospelej osobe v zmysle článku 2 písm. j) smernice [2011/95] sa na žiadosť uznajú ako osoby s právom na azyl, ak

(1) sa uznanie osoby s právom na azyl stalo právoplatné,

(2) rodina v zmysle článku 2 písm. j) smernice [2011/95] už existovala v štáte, v ktorom bola osoba s právom na azyl politicky prenasledovaná,

(3) ak na nemecké územie vstúpili pred uznaním osoby s právom na azyl alebo žiadosť o azyl podali bezodkladne po vstupe na toto územie,

(4) uznanie osoby s právom na azyl sa nezruší alebo nevezme späť a

(5) má záujem o osobnú starostlivosť o osobu s právom na azyl.

Pre súrodencov maloletej osoby s právom na azyl, ktorí sú v čase podania ich žiadosti maloletí a nezosobášení, platí primerane prvý pododsek body 1 až 4.

…

(5) Na rodinných príslušníkov osôb s medzinárodnou ochranou v zmysle ods. 1 až 3 sa primerane uplatní ods. 1 až 4. Oprávnenie na azyl nahradí postavenie utečenca alebo doplnková ochrana. Doplnková ochrana ako rodinný príslušník osôb s medzinárodnou ochranou sa neposkytne, ak je daný dôvod na vylúčenie v súlade s článkom 4 ods. 2“

14 § 77 ods. 1 AsylG znie:

„V konaniach podľa tohto zákona súd vychádza zo skutkového a právneho stavu v čase posledného pojednávania; ak je rozhodnutie vydané bez pojednávania, rozhodujúcim je čas vydania súdneho rozhodnutia. …“

Skutkový stav a prejudiciálne otázky

15 Zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že syn žalobcu vo veci samej, narodený 20. apríla 1998, prišiel do Nemecka v roku 2012 a 21. augusta 2012 tam podal žiadosť o azyl. Dňa 13. mája 2016, teda keď toto dieťa už dosiahlo vek 18 rokov, Spolkový úrad pre migráciu a utečencov zamietol jeho žiadosť o azyl, ale priznal mu doplnkovú ochranu.

16 Žalobca vo veci samej prišiel do Nemecka v januári 2016. Nasledujúci mesiac požiadal o azyl a 21. apríla 2016 predložil formálnu žiadosť o medzinárodnú ochranu. Spolkový úrad pre migráciu a utečencov zamietol žiadosť žalobcu vo veci samej o azyl, zamietol mu priznať postavenie utečenca, ako aj postavenie osoby s doplnkovou ochranou a konštatoval, že neexistujú dôvody brániace jeho vyhosteniu.

17 Rozhodnutím z 23. mája 2018 Verwaltungsgericht (Správny súd, Nemecko) vyhovel opravnému prostriedku, ktorý podal žalobca vo veci samej proti rozhodnutiu Spolkového úradu pre migráciu a utečencov, a Spolkovej republike Nemecko uložil povinnosť priznať mu doplnkovú ochranu podľa § 26 ods. 3 prvého pododseku a § 26 ods. 5 AsylG ako rodičovi maloletej nezosobášenej osoby s touto ochranou. Tento súd vychádzal z toho, že syn žalobcu vo veci samej bol v relevantnom čase, t. j. v čase podania jeho žiadosti o azyl, maloletý. V tomto kontexte uvedený súd rozhodol, že okamih, keď žiadateľ po prvýkrát žiada o azyl v Nemecku a príslušný orgán má o tom vedomosť, treba považovať za okamih podania žiadosti o azyl.

18 Spolková republika Nemecko podala proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok „Revision“ na Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko), v ktorom namieta porušenie § 26 ods. 3 prvého pododseku AsylG. Tvrdí, že podľa § 77 ods. 1 AsylG sa rozhodnutie o žiadosti žalobcu vo veci samej o azyl musí zakladať na skutkovej a právnej situácii v čase posledného pojednávania pred súdom rozhodujúcim vo veci samej alebo, ak bolo rozhodnutie vydané bez pojednávania, k dátumu vydania súdneho rozhodnutia. Z dôvodu, že syn žalobcu vo veci samej už k dátumu relevantnému na základe tohto ustanovenia nie je maloletý, žalobca vo veci samej sa nemôže dovolávať uplatnenia § 26 ods. 3 AsylG, ktorý odkazuje na článok 2 písm. j) smernice

2011/95. Iba dieťa, ktoré bolo v čase, keď mu príslušný orgán priznal postavenie osoby s doplnkovou ochranou, ešte maloleté, môže založiť práva v prospech svojich rodičov podľa tohto článku 2 písm. j). Tento záver potvrdzuje aj účel § 26 ods. 3 AsylG, ktorý spočíva v ochrane záujmov maloletých, čo je cieľ, ktorý je bezpredmetný, keď tieto osoby dosiahnu plnoletosť. V každom prípade, aj keby sa existencia podmienok priznania odvodeného práva na azyl rodičom maloletého mala posudzovať ku dňu žiadosti dotknutého rodiča o azyl, bolo by potrebné zohľadniť dátum, keď tento rodič formálne predložil žiadosť o azyl v súlade s § 14 AsylG, a nie dátum, ku ktorému po prvýkrát neformálne požiadal o azyl v zmysle § 13 AsylG.

19 Vnútroštátny súd uvádza, že žiadosti žalobcu vo veci samej o doplnkovú ochranu ako rodinného príslušníka osoby s postavením medzinárodnej ochrany sa má vyhovieť, ak je jeho syn „maloletý“ v zmysle článku 2 písm. k) smernice 2011/95 a ak ho má v starostlivosti v čase relevantnom na posúdenie skutkového stavu. Podľa článku 2 písm. j) smernice 2011/95 sa za „rodinného príslušníka“ osoby s postavením medzinárodnej ochrany, ak je táto osoba maloletá a nezosobášená, považuje okrem iného jej otec, pokiaľ je prítomný v tom istom členskom štáte, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu a rodina dotknutej osoby už existovala v krajine pôvodu. Podľa tohto súdu však znenie uvedeného ustanovenia neumožňuje s istotou určiť dátum, z ktorého treba vychádzať pri posúdení, či je uvedená osoba maloletá, a prípadne, či postavenie otca tejto maloletej osoby ako rodinného príslušníka v zmysle toho istého ustanovenia pretrváva aj po tom, čo tá istá osoba s doplnkovou ochranou dosiahla plnoletosť.

20 Pokiaľ ide o určenie tohto dátumu, vnútroštátny súd poznamenáva, že vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 12. apríla 2018, A a S (C-550/16, EU:C:2018:248), Súdny dvor uviedol, že vnútroštátna právna úprava, ktorá podmieňuje právo na zlúčenie rodiny okamihom, keď príslušný vnútroštátny orgán formálne prijme rozhodnutie o priznaní postavenia utečenca dotknutej osobe, môže pripraviť významnú časť utečencov, ktorí podali svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu ako maloletí bez sprievodu, o toto právo. Tento súd sa však domnieva, že odôvodnenie Súdneho dvora v tejto veci nemožno uplatniť v prejednávanej veci, pretože na rozdiel od toho, ako to bolo v uvedenej veci, dieťa žalobcu vo veci samej nemá právo na azyl, ale postavenie doplnkovej ochrany, ktorého priznanie, na rozdiel od postavenia utečenca, podlieha formálnemu rozhodnutiu.

21 Okrem toho sa v tomto kontexte prípadne vynára aj otázka, či na určenie okamihu žiadosti o medzinárodnú ochranu treba zohľadniť okamih, keď sa neformálne požiadalo o azyl, alebo okamih, keď bola žiadosť o azyl predložená v riadnej a náležitej forme.

22 Okrem toho má vnútroštátny súd pochybnosti o význame skutočného obnovenia rodinného života dotknutého dieťaťa a rodiča v zmysle článku 7 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) v prijímajúcom členskom štáte a predchádzajúcej existencii takéhoto rodinného života v krajine pôvodu, ako aj úmysle žalobcu vo veci samej skutočne vykonávať svoje rodičovské práva a povinnosti v prijímajúcom členskom štáte.

23 Napokon sa vnútroštátny súd pýta, či postavenie rodinného príslušníka v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95 ako žiadateľa o azyl končí dosiahnutím plnoletosti osoby s doplnkovou ochranou, keďže sa javí, že toto postavenie nadväzuje na ohraničené obdobie maloletosti osoby s doplnkovou ochranou.

24 Za týchto okolností Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Má sa v prípade žiadateľa o azyl, ktorý pred dosiahnutím plnoletosti svojho dieťaťa, pokiaľ rodina existovala už v krajine pôvodu a ktorému na základe žiadosti o ochranu podanej pred dosiahnutím plnoletosti bola priznaná doplnková ochrana (ďalej len ‚osoba s doplnkovou ochranou') po dosiahnutí plnoletosti, vstúpil do prijímajúceho členského štátu, v ktorom sa nachádza osoba s doplnkovou ochranou, a tam rovnako podal žiadosť o medzinárodnú ochranu (ďalej len ‚žiadateľ o azyl'), v prípade vnútroštátnej úpravy, ktorá sa pri poskytnutí nároku na priznanie doplnkovej ochrany odvodeného od osoby s doplnkovou ochranou, odvoláva na článok 2 písm. j) smernice [2011/95], v otázke, či osoba s doplnkovou ochranou je ‚maloletá' v zmysle článku 2 písm. j) smernice [2011/95], zohľadniť okamih rozhodnutia o žiadosti o azyl žiadateľa o azyl alebo skorší okamih, napríklad okamih, v ktorom
   a) osobe s doplnkovou ochranou bola priznaná doplnková ochrana;
   b) žiadateľ o azyl podal svoju žiadosť o azyl;
   c) žiadateľ o azyl vstúpil do prijímajúceho členského štátu, alebo
   d) osoba s doplnkovou ochranou podala svoju žiadosť o azyl?

2. V prípade,
   a) že je smerodajný okamih podania žiadosti:

      Má sa zohľadniť žiadosť o ochranu vyjadrená písomne, ústne alebo iným spôsobom, ktorá je oznámená vnútroštátnemu orgánu príslušnému pre žiadosť o azyl (požiadanie o azyl) alebo formálne predloženie žiadosti o medzinárodnú ochranu?
   b) že je smerodajný okamih vstupu žiadateľa o azyl alebo okamih podania jeho žiadosti o azyl:

      Záleží aj na tom, či k tomuto okamihu ešte nebolo rozhodnuté o žiadosti o ochranu osoby s doplnkovou ochranou, ktorej bola doplnková ochrana priznaná v neskoršom okamihu?

3. a) Aké požiadavky sa majú klásť v situácii opísanej v prvej prejudiciálnej otázke, aby v prípade žiadateľa o azyl išlo o ‚rodinného príslušníka' [článok 2 písm. j) tretia zarážka] smernice [2011/95], ktorý ‚[je] prítomný v tom istom členskom štáte, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu', v ktorom je prítomná osoba, ktorej bola priznaná medzinárodná ochrana, a s ktorým rodina ‚existovala už v krajine pôvodu'? Vyžaduje sa najmä, aby bolo rodinné spolužitie medzi osobou s doplnkovou ochranou a žiadateľom o azyl v zmysle článku 7 Charty základných práv Európskej únie znova obnovené, alebo v tejto súvislosti postačuje len súčasná prítomnosť osoby s doplnkovou ochranou a žiadateľa o azyl v prijímajúcom členskom štáte? Je rodič aj vtedy ‚rodinným príslušníkom', ak podľa okolností jednotlivého prípadu nepricestoval preto, aby v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice [2011/95] skutočne prevzal zodpovednosť za osobu, ktorej bola priznaná medzinárodná ochrana a ktorá je ešte maloletá a nezosobášená?
   b) V prípade, ak sa má prejudiciálna otázka 3a) zodpovedať v tom zmysle, že rodinný život medzi osobou s doplnkovou ochranou a žiadateľom o azyl v zmysle článku 7 Charty musí byť v prijímajúcom členskom štáte opäť obnovený, záleží na tom, v ktorom okamihu došlo k obnoveniu? Má sa v tejto súvislosti vychádzať najmä z toho, či bol rodinný život obnovený v rámci určitej lehoty po vstupe žiadateľa o azyl, v okamihu podania žiadosti žiadateľa o azyl alebo v okamihu, v ktorom bola osoba s doplnkovou ochranou ešte maloletá?

4. Končí postavenie žiadateľa o azyl ako rodinného príslušníka v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice [2011/95] dosiahnutím plnoletosti osoby s doplnkovou ochranou a s tým spojeným zánikom zodpovednosti za osobu, ktorá je maloletá a nezosobášená? V prípade zápornej odpovede: Existuje toto postavenie rodinného príslušníka (a s tým spojené práva) naďalej aj po tomto okamihu časovo neobmedzene alebo zaniká po určitej lehote (ak áno: akej?), alebo ak nastanú určité udalosti (ak áno: aké?)?“

Konanie na Súdnom dvore

25 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 26. mája 2020 bolo konanie v tejto veci prerušené podľa článku 55 ods. 1 písm. b) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora až do vydania rozhodnutia vo veciach C-133/19, C-136/19 a C-137/19, État belge (Zlúčenie rodiny – maloleté dieťa). Rozsudok zo 16. júla 2020, État belge (Zlúčenie rodiny – maloleté dieťa) (C-133/19, C-136/19 a C-137/19, EU:C:2020:577), bol oznámený vnútroštátnemu súdu v tomto konaní na účely zistenia, či trvá na svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Uznesením z 19. augusta 2020, doručeným do kancelárie Súdneho dvora 26. augusta 2020, uvedený vnútroštátny súd informoval Súdny dvor o tom, že trvá na tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania. V dôsledku toho sa v tomto konaní pokračovalo na základe rozhodnutia predsedu Súdneho dvora z 28. augusta 2020.

26 Dňa 10. novembra 2020 bola nemecká vláda vyzvaná, aby v písomnej odpovedi objasnila rozdiel, najmä pokiaľ ide o konanie, lehoty a podmienky, existujúci v nemeckom práve medzi neformálnou žiadosťou o azyl v zmysle § 13 ods. 1 AsylG a formálnou žiadosťou o azyl v zmysle jeho § 14 ods. 1 Nemecká vláda odpovedala na túto otázku 14. decembra 2020.

27 Dňa 10. novembra 2020 boli účastníci konania a oprávnené subjekty na základe článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie vyzvaní, aby sa vyjadrili k prípadným dôsledkom vyplývajúcim z rozsudku zo 16. júla 2020, État belge (Zlúčenie rodiny – Maloleté dieťa) (C-133/19, C-136/19 a C-137/19, EU:C:2020:577), na účely odpovede, ktorú je potrebné poskytnúť najmä na prvú položenú otázku. V tomto ohľade predložili svoje pripomienky maďarská vláda a Európska komisia.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

28 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, ktorý dátum je v situácii, keď žiadateľ o azyl, ktorý vstúpil na územie prijímajúceho členského štátu, na ktorom sa nachádza jeho maloleté nezosobášené dieťa, a ktorý sa snaží odvodiť z postavenia osoby s doplnkovou ochranou, ktoré bolo tomuto dieťaťu priznané, právo na azyl na základe právnej úpravy tohto členského štátu, ktorá takéto právo priznáva osobám, na ktoré sa vzťahuje článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice 2011/95, relevantný na posúdenie, či osoba s postavením medzinárodnej ochrany je „maloletá“ v zmysle tohto ustanovenia na účely rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej týmto žiadateľom o azyl.

29 Vnútroštátny súd sa konkrétne pýta, či treba vychádzať z okamihu, keď sa rozhoduje o žiadosti o azyl predloženej uvedeným žiadateľom o azyl alebo zo skoršieho okamihu.

30 Na účely odpovede na túto otázku treba pripomenúť, že cieľom smernice 2011/95, prijatej predovšetkým na základe článku 78 ods. 2 písm. b) ZFEÚ, je okrem iného zaviesť jednotný systém doplnkovej ochrany. V tejto súvislosti z odôvodnenia 12 tejto smernice vyplýva, že jedným z jej hlavných cieľov je zaistiť, aby členské štáty uplatňovali spoločné kritériá na identifikáciu osôb, ktoré skutočne potrebujú medzinárodnú ochranu (rozsudok z 23. mája 2019, Bilali, C-720/17, EU:C:2019:448, bod 35 a citovaná judikatúra).

31 V tomto kontexte článok 23 ods. 1 a 2 tejto smernice členským štátom ukladá, aby zaistili zachovanie celistvosti rodiny a aby rodinní príslušníci osoby s postavením medzinárodnej ochrany, ktorí nie sú jednotlivo oprávnení na takúto ochranu, boli oprávnení požadovať výhody uvedené v článkoch 24 až 35 uvedenej smernice v súlade s vnútroštátnymi postupmi, pokiaľ je to zlučiteľné s ich osobným právnym postavením dotknutého rodinného príslušníka.

32 Medzi rodinných príslušníkov osoby s postavením medzinárodnej ochrany, ktorí sú prítomní v tom istom členskom štáte, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu, a v rozsahu, v akom už rodina existovala v krajine pôvodu, patrí v súlade s článkom 2 písm. j) treťou zarážkou smernice 2011/95 otec, matka alebo iný dospelý, ktorý je za ňu zodpovedný zo zákona alebo podľa vnútroštátnych postupov dotknutého členského štátu, ak je táto osoba maloletá a nezosobášená.

33 V tejto súvislosti treba uviesť, že hoci článok 2 písm. k) smernice 2011/95 stanovuje, že maloletá osoba musí byť mladšia ako 18 rokov, toto ustanovenie nespresňuje okamih, z ktorého treba vychádzať pri posúdení, či je takáto podmienka splnená, ani v tejto súvislosti neodkazuje na právo členských štátov.

34 Za týchto podmienok sa nemožno domnievať, že normotvorca Únie priznal členským štátom mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o určenie okamihu, z ktorého treba vychádzať pri posúdení, či je osoba s postavením medzinárodnej ochrany „maloletá“ v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95.

35 Treba totiž pripomenúť, že z požiadaviek jednotného uplatňovania práva Únie, ako aj zo zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Únie, ktoré neobsahuje nijaký výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a rozsah pôsobnosti, si v zásade vyžaduje v celej Európskej únii autonómny a jednotný výklad, ktorý musí zohľadňovať kontext tohto ustanovenia a cieľ sledovaný dotknutou právnou úpravou [rozsudok zo 16. júla 2020, État belge (Zlúčenie rodiny – Maloleté dieťa), C-133/19, C-136/19 a C-137/19, EU:C:2020:577, bod 30, ako aj citovaná judikatúra].

36 Okrem toho podľa znenia odôvodnenia 16 smernice 2011/95 táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznávané Chartou a snaží sa o podporu uplatňovania najmä jej článkov 7 a 24.

37 Konkrétne článok 7 Charty, ktorý priznáva práva zodpovedajúce právam zaručeným článkom 8 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950, uznáva právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života. Tento článok 7 treba podľa ustálenej judikatúry vykladať v súlade s povinnosťou v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa, uznanou v článku 24 ods. 2 Charty, a s prihliadnutím na potrebu dieťaťa na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov s obidvoma svojimi rodičmi vyjadrenú v jej článku 24 ods. 3 [rozsudok zo 16. júla 2020, État belge (Zlúčenie rodiny – Maloleté dieťa), C-133/19, C-136/19 a C-137/19, EU:C:2020:577, bod 34, ako aj citovaná judikatúra].

38 Z toho vyplýva, že ustanovenia smernice 2011/95 sa majú vykladať a uplatňovať najmä s prihliadnutím na článok 7 a článok 24 ods. 2 a 3 Charty, ako to okrem iného vyplýva aj zo znenia odôvodnení 18, 19 a 38, ako aj článku 20 ods. 5 tejto smernice, podľa ktorých v prípade, keď členské štáty vykonávajú uvedenú smernicu, musia zohľadňovať hlavne najlepší záujem dieťaťa, ktorému venujú osobitnú pozornosť a pri ktorého posúdení by mali riadne zohľadňovať najmä zásadu celistvosti rodiny, prospechu a sociálneho rozvoja maloletej osoby.

39 Treba však uviesť, ako to navrhuje predovšetkým nemecká vláda, že použitie dátumu vydania rozhodnutia príslušného orgánu dotknutého členského štátu o žiadosti o azyl podanej dotknutým rodičom, ktorý sa snaží odvodiť z postavenia doplnkovej ochrany priznanej jeho dieťaťu právo na doplnkovú ochranu, ako dátumu, z ktorého treba vychádzať pri posúdení, či osoba s postavením medzinárodnej ochrany je „maloletá“ v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95, by nebolo v súlade ani s cieľmi sledovanými touto smernicou, ani s požiadavkami, ktoré vyplývajú z článku 7 Charty, ktorého cieľom je uprednostnenie rodinného života, a článku 24 ods. 2 Charty, ktorý vyžaduje, aby sa pri všetkých opatreniach, ktoré sa týkajú detí, najmä pri opatreniach prijatých členskými štátmi pri uplatňovaní uvedenej smernice, v prvom rade bral do úvahy najlepší záujem dieťaťa [pozri analogicky rozsudok zo 16. júla 2020, État belge (Zlúčenie rodiny – Maloleté dieťa), C-133/19, C-136/19 a C-137/19, EU:C:2020:577, bod 36].

40 Príslušné vnútroštátne orgány a súdy by totiž neboli donútené k tomu, aby prioritne vybavovali žiadosti podané rodičmi maloletých, a to s nevyhnutnou naliehavosťou potrebnou na zohľadnenie zraniteľnosti týchto maloletých, a teda by mohli konať takým spôsobom, ktorý by ohrozil právo na rodinný život tak rodiča so svojím maloletým dieťaťom, ako aj tohto dieťaťa so svojím rodinným príslušníkom [pozri analogicky rozsudok zo 16. júla 2020, État belge (Zlúčenie rodiny – Maloleté dieťa), C-133/19, C-136/19 a C-137/19, EU:C:2020:577, bod 37, ako aj citovanú judikatúru].

41 Navyše by taký výklad ani neumožňoval zaručiť v súlade so zásadami rovnosti zaobchádzania a právnej istoty rovnaké a predvídateľné zaobchádzanie so všetkými žiadateľmi, ktorí sa nachádzajú chronologicky v rovnakej situácii, keďže by viedol k tomu, že úspech žiadosti o medzinárodnú ochranu by závisel hlavne od okolností pripísateľných správnemu orgánu alebo vnútroštátnym súdom, najmä od väčšej alebo menšej rýchlosti, s akou bola žiadosť spracovaná alebo s akou sa rozhodlo o žalobe, ktorá bola podaná proti rozhodnutiu o zamietnutí takej žiadosti, a nie od okolností pripísateľných žiadateľovi o azyl [pozri analogicky rozsudok zo 16. júla 2020, État belge (Zlúčenie rodiny – Maloleté dieťa), C-133/19, C-136/19 a C-137/19, EU:C:2020:577, bod 42, ako aj citovanú judikatúru].

42 Za týchto podmienok treba konštatovať, ako v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 73 a 74 svojich návrhov, že ak sa žiadateľ o azyl, ktorý vstúpil na územie prijímajúceho členského štátu, na ktorom sa nachádza jeho maloleté nezosobášené dieťa, snaží z postavenia osoby oprávnenej na doplnkovú ochranu, ktorá bola tomuto dieťaťu priznaná, odvodiť nárok na výhody uvedené v článkoch 24 až 35 smernice 2011/95, a prípadne právo na azyl, ak je to v súlade s jej článkom 3 upravené vnútroštátnym právom, relevantným dátumom na posúdenie, či je osoba s postavením medzinárodnej ochrany „maloletá“ v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95 na účely rozhodnutia o žiadosti o azyl podanej jej otcom, je dátum, keď tento otec takú žiadosť podal.

43 Práva rodinného príslušníka na tieto výhody, vrátane prípadného práva na azyl, sa tak musí dotknutý rodič dovolávať, ak je toto právo upravené vnútroštátnym právom, keď je jeho dieťa, osoba s postavením medzinárodnej ochrany, stále maloleté. Okrem toho zo znenia článku 2

písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95 vyplýva, že rodina už musela existovať v krajine pôvodu a že dotknutí rodinní príslušníci museli byť, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu, prítomní na území toho istého členského štátu predtým, než uvedená osoba požívajúca ochranu dosiahne plnoletosť, čo tiež znamená, že uvedená osoba požiadala o túto ochranu pred dosiahnutím plnoletosti.

44 Takýto výklad je v súlade tak s cieľmi smernice 2011/95, ako aj so základnými právami chránenými v právnom poriadku Únie, z ktorých, ako bolo uvedené v bodoch 36 až 38 tohto rozsudku, vyplýva povinnosť členských štátov venovať osobitnú pozornosť najlepšiemu záujmu dieťaťa ako prvoradému hľadisku členských štátov a pri ktorého posúdení treba riadne zohľadňovať najmä zásadu celistvosti rodiny, prospechu a sociálneho rozvoja maloletej osoby.

45 V prípade, že sa za rozhodujúci považuje dátum podania žiadosti dotknutým rodičom, vnútroštátny súd sa pýta, či treba vychádzať z toho, že týmto dátumom je dátum, keď tento rodič po prvýkrát neformálne požiadal o azyl a príslušný orgán mal o tom vedomosť, alebo dátum, keď uvedený rodič formálne predložil žiadosť o azyl.

46 V prejednávanej veci, ako vyplýva zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, uplatniteľné nemecké právo rozlišuje medzi neformálnym požiadaním o azyl v súlade s § 13 ods. 1 AsylG a formálnym predložením žiadostí o azyl v súlade s § 14 ods. 1 AsylG. Toto rozlišovanie odráža rozlišovanie uvedené v článku 6 ods. 2 smernice 2013/32 medzi požiadaním o medzinárodnú ochranu na jednej strane a predložením žiadosti o medzinárodnú ochranu na druhej strane.

47 V tejto súvislosti treba spresniť, že ako vyplýva z vysvetlení poskytnutých vnútroštátnym súdom, hoci podanie neformálnej žiadosti o azyl v zmysle § 13 ods. 1 AsylG nevyžaduje osobitné formy a závisí predovšetkým od okolností týkajúcich sa žiadateľa o medzinárodnú ochranu, predloženie formálnej žiadosti o azyl v zmysle § 14 ods. 1 AsylG naopak podlieha splneniu určitých formálnych náležitostí zo strany príslušného vnútroštátneho orgánu.

48 Súdny dvor však rozhodol, ako uviedol generálny advokát v bode 76 svojich návrhov, že štátny príslušník tretej krajiny sa stáva žiadateľom o medzinárodnú ochranu v zmysle článku 2 písm. c) smernice 2013/32 od okamihu, keď „podá“ takúto žiadosť. V tejto súvislosti, hoci registrácia žiadosti o medzinárodnú ochranu prináleží dotknutému členskému štátu podľa článku 6 ods. 1 prvého a druhého pododseku tejto smernice a predloženie tejto žiadosti v zásade vyžaduje od žiadateľa o medzinárodnú ochranu, aby vyplnil tlačivo stanovené na tento účel v súlade s článkom 6 ods. 3 a 4 uvedenej smernice, skutočnosť spočívajúca v „podaní“ žiadosti o medzinárodnú ochranu si nevyžaduje splnenie žiadnej administratívnej formality, pričom uvedené formality treba splniť pri „predložení“ žiadosti [rozsudok z 25. júna 2020, Ministerio Fiscal (Orgán, ktorému by mohla byť adresovaná žiadosť o medzinárodnú ochranu), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, body 92 a 93].

49 Získanie postavenia žiadateľa o medzinárodnú ochranu preto nemožno na jednej strane podmieniť ani predložením, ani registráciou uvedenej žiadosti, a na druhej strane skutočnosť, že štátny príslušník tretej krajiny prejaví svoju vôľu požiadať o medzinárodnú ochranu pred „iným orgánom“ v zmysle článku 6 ods. 1 druhého pododseku smernice 2013/32, stačí na to, aby mu bolo priznané postavenie žiadateľa o medzinárodnú ochranu, a teda aby začala plynúť lehota šiestich pracovných dní, v ktorej musí dotknutý členský štát tú istú žiadosť zaregistrovať [rozsudok z 25. júna 2020, Ministerio Fiscal (Orgán, ktorému by mohla byť adresovaná žiadosť o medzinárodnú ochranu), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, bod 94].

50 V prejednávanej veci z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že rodič žiadajúci o medzinárodnú ochranu vstúpil na nemecké územie v januári 2016. V priebehu nasledujúceho mesiaca požiadal o azyl a 21. apríla 2016 predložil formálnu žiadosť o azyl v zmysle § 14 ods. 1 AsylG. Spolkový úrad pre migráciu a utečencov zamietol žiadosť žalobcu vo veci samej o azyl z dôvodu, že jeho syn 20. apríla 2016 dosiahol plnoletosť.

51 Za týchto podmienok treba konštatovať, že v prípade, že žiadateľ o azyl neformálne podal svoju žiadosť, keď bol jeho syn ešte maloletý v zmysle článku 2 písm. k) smernice 2011/95, takýto žiadateľ sa na účely tohto posledného uvedeného ustanovenia musí v zásade k tomuto dátumu považovať za rodinného príslušníka osoby s doplnkovou ochranou.

52 S prihliadnutím na všetky predchádzajúce uvedené úvahy treba na prvú a druhú položenú otázku odpovedať tak, že článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice 2011/95 sa má vykladať v tom zmysle, že ak sa žiadateľ o azyl, ktorý vstúpil na územie prijímajúceho členského štátu, na ktorom sa nachádza jeho maloleté nezosobášené dieťa, snaží odvodiť z postavenia osoby s doplnkovou ochranou, ktoré bolo tomuto dieťaťu priznané, právo na azyl na základe právnej úpravy tohto členského štátu, ktorá takéto právo priznáva osobám, na ktoré sa vzťahuje článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice 2011/95, je na posúdenie, či je osoba s touto ochranou „maloletá“ v zmysle tohto ustanovenia na účely rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej týmto žiadateľom o azyl, relevantný dátum, keď tento žiadateľ podal, prípadne aj neformálne, svoju žiadosť o azyl.

O tretej otázke

53 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice 2011/95 v spojení s jej článkom 23 ods. 2 a článkom 7 Charty vykladať v tom zmysle, že pojem „rodinný príslušník“ nevyžaduje skutočné obnovenie rodinného života medzi rodičom osoby s postavením medzinárodnej ochrany a jeho dieťaťom. Tento súd sa tiež pýta, či sa má rodič považovať za „rodinného príslušníka“, ak na územie dotknutého členského štátu nevstúpil na účely skutočného prevzatia rodičovských práv a povinností v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95 vo vzťahu k dotknutému dieťaťu.

54 S cieľom odpovedať na túto otázku treba pripomenúť, že pokiaľ ide o otca dieťaťa, ktoré je osobou s doplnkovou ochranou, podľa článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95 závisí pojem „rodinný príslušník“ výlučne od troch podmienok uvedených v tomto ustanovení, a to, aby rodina už existovala v krajine pôvodu, aby rodinní príslušníci osoby s postavením medzinárodnej ochrany boli prítomní v tom istom členskom štáte, pokiaľ ide o žiadosť o medzinárodnú ochranu, a aby osoba s postavením medzinárodnej ochrany bola maloletá a nezosobášená. Naopak skutočné obnovenie rodinného života na území prijímajúceho členského štátu sa medzi týmito podmienkami nenachádza.

55 Navyše ani článok 23 tejto smernice neodkazuje na skutočné obnovenie rodinného života. Jej článok 23 ods. 1 stanovuje, že členské štáty zaistia, aby sa zachovala celistvosť rodiny a článok 23 ods. 2 uvedenej smernice spresňuje, že členské štáty musia zaistiť, aby rodinní príslušníci osoby s postavením medzinárodnej ochrany boli v zásade oprávnení požadovať výhody uvedené v článkoch 24 až 35 tej istej smernice.

56 Rovnako článok 7 Charty upravuje len právo každého na rešpektovanie svojho rodinného života a rovnako ako článok 2 písm. j) tretia zarážka a článok 23 smernice 2011/95 nestanovuje žiadnu osobitnú požiadavku, pokiaľ ide o spôsob výkonu tohto práva, ako aj o intenzitu dotknutých rodinných vzťahov.

57 Za týchto podmienok sa nemožno domnievať, že pojem „rodinný príslušník“ v zmysle článku 2 písm. j) tretej zarážky smernice 2011/95 závisí od skutočného obnovenia rodinného života medzi osobou s postavením medzinárodnej ochrany a rodičom, ktorý sa snaží odvodiť z postavenia doplnkovej ochrany svojho dieťaťa právo na doplnkovú ochranu.

58 Inými slovami, skutočné obnovenie rodinného života nepredstavuje podmienku na získanie výhod, ktoré sa priznávajú rodinným príslušníkom osoby s doplnkovou ochranou. Hoci relevantné ustanovenia smernice 2011/95 a Charty tak chránia právo na rodinný život a podporujú jeho zachovanie, v zásade ponechávajú osobám s týmto právom možnosť rozhodnúť o spôsobe, akým chcú viesť svoj rodinný život, a najmä nestanovujú žiadnu požiadavku, pokiaľ ide o intenzitu ich rodinného vzťahu.

59 S prihliadnutím na všetky predchádzajúce úvahy treba na tretiu položenú otázku odpovedať tak, že článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice 2011/95 v spojení s jej článkom 23 ods. 2 a článkom 7 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „rodinný príslušník“ nevyžaduje skutočné obnovenie rodinného života medzi rodičom osoby s postavením medzinárodnej ochrany a jeho dieťaťom.

O štvrtej otázke

60 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2 písm. j) smernice 2011/95 vykladať v tom zmysle, že postavenie rodiča ako rodinného príslušníka v zmysle tohto ustanovenia zaniká, ak dieťa, ktoré je osobou s doplnkovou ochranou, dosiahne plnoletosť a ak v dôsledku toho zaniknú rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu. V prípade zápornej odpovede na túto otázku sa vnútroštátny súd okrem toho pýta, či sa postavenie tohto rodiča ako rodinného príslušníka a s ním spojené práva zachovávajú na neurčito, a to aj po okamihu, keď dotknuté dieťa dosiahne plnoletosť, alebo či tieto práva v určitom okamihu alebo za určitých podmienok zaniknú.

61 Na účely odpovede na túto otázku treba uviesť, že v súlade s článkom 2 písm. j) treťou zarážkou smernice 2011/95 v spojení s jej článkom 23 ods. 2 sa otec, matka alebo iný dospelý, ktorý je za ňu zodpovedný zo zákona alebo podľa vnútroštátnych postupov dotknutého členského štátu, nemá považovať za rodinného príslušníka v zmysle tohto článku 2 písm. j) a požívať tak časovo neobmedzene výhody uvedené v článkoch 24 až 35 tejto smernice týkajúce sa najmä práva na povolenie na pobyt, ako aj na prístup k zamestnaniu a ubytovaniu.

62 Navyše v súlade s článkom 24 ods. 2 smernice 2011/95 sú členské štáty povinné vydať osobám s postavením doplnkovej ochrany a ich rodinným príslušníkom, hneď ako je to možné po tom, ako sa im udelí medzinárodná ochrana, obnoviteľné povolenie na pobyt, ktoré musí byť platné najmenej jeden rok, a v prípade obnovenia najmenej na dva roky, pokiaľ to závažné dôvody vnútornej bezpečnosti alebo verejného poriadku nevyžadujú inak.

63 Treba však konštatovať, že podľa týchto ustanovení priznanie medzinárodnej ochrany rodičovi ako „rodinnému príslušníkovi“ osoby s postavením doplnkovej ochrany v zmysle článku 2 písm. j) smernice 2011/95 predstavuje právo odvodené od postavenia priznaného doplnkovou ochranou jeho dieťaťu z dôvodu zachovania celistvosti rodiny dotknutých osôb. Za týchto podmienok nemôže ochrana priznaná takému rodičovi za každých okolností okamžite skončiť len na základe skutočnosti, že dieťa s doplnkovou ochranou dosiahne plnoletosť alebo v každom prípade nemôže viesť k automatickému odňatiu povolenia na pobyt dotknutému rodičovi, ktoré je ešte platné počas určitého obdobia.

64 Ak totiž „rodinní príslušníci“ osoby s doplnkovou ochranou v určitom okamihu splnili podmienky tejto definície, subjektívne právo na výhody stanovené v článkoch 24 až 35 tejto smernice, ktoré im bolo priznané, musí pretrvávať aj po dosiahnutí plnoletosti uvedenej osoby s doplnkovou ochranou počas doby platnosti povolenia na pobyt, ktoré im bolo udelené v súlade s článkom 24 uvedenej smernice.

65 V tejto súvislosti, ako poznamenáva Komisia, členské štáty môžu pri určovaní doby platnosti povolenia na pobyt zohľadniť skutočnosť, že osoba s postavením medzinárodnej ochrany dosiahne plnoletosť po tom, ako jej rodinným príslušníkom vzniklo subjektívne právo. Znenie článku 24 ods. 2 smernice 2011/95 totiž najmä nevylučuje rozlišovať dobu platnosti povolenia na pobyt osoby s touto ochranou a dobu platnosti povolenia na pobyt jej rodinných príslušníkov. Povolenie na pobyt jej rodinných príslušníkov však musí byť platné najmenej jeden rok.

66 S prihliadnutím na všetky predchádzajúce úvahy treba na štvrtú položenú otázku odpovedať tak, že článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice 2011/95 v spojení s jej článkom 23 ods. 2 sa má vykladať v tom zmysle, že práva, ktoré rodinní príslušníci osoby s doplnkovou ochranou odvodzujú z postavenia doplnkovej ochrany priznanej ich dieťaťu, najmä výhody stanovené v jej článkoch 24 až 35, pretrvávajú aj po dosiahnutí plnoletosti uvedenej osoby s doplnkovou ochranou počas obdobia platnosti povolenia na pobyt, ktoré im bolo udelené v súlade s článkom 24 ods. 2 tejto smernice.

O trovách

67 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. **Článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany sa má vykladať v tom zmysle, že ak sa žiadateľ o azyl, ktorý vstúpil na územie prijímajúceho členského štátu, na ktorom sa nachádza jeho maloleté nezosobášené dieťa, snaží odvodiť z postavenia osoby s doplnkovou ochranou, ktoré bolo tomuto dieťaťu priznané, právo na azyl na základe právnej úpravy tohto členského štátu, ktorá takéto právo priznáva osobám, na ktoré sa vzťahuje článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice 2011/95, je na posúdenie, či je osoba s touto ochranou „maloletá“ v zmysle tohto ustanovenia na účely rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej týmto žiadateľom o azyl, relevantný dátum, keď tento žiadateľ podal, prípadne aj neformálne, svoju žiadosť o azyl.**

2. **Článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice 2011/95 v spojení s jej článkom 23 ods. 2 a článkom 7 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „rodinný príslušník“ nevyžaduje skutočné obnovenie rodinného života medzi rodičom osoby s postavením medzinárodnej ochrany a jeho dieťaťom.**

3. Článok 2 písm. j) tretia zarážka smernice 2011/95 v spojení s jej článkom 23 ods. 2 sa má vykladať v tom zmysle, že práva, ktoré rodinní príslušníci osoby s doplnkovou ochranou odvodzujú z postavenia doplnkovej ochrany priznanej ich dieťaťu, najmä výhody stanovené v jej článkoch 24 až 35, pretrvávajú aj po dosiahnutí plnoletosti uvedenej osoby s doplnkovou ochranou počas obdobia platnosti povolenia na pobyt, ktoré im bolo udelené v súlade s článkom 24 ods. 2 tejto smernice.

Podpisy